

før ikke bar de to første. Merudgiften for Købstadkommunerne bliver 350,000 Kr. det vil sige omtrent 13 pCts Forhøjelse af den nuværende Lærerløn — der er her ikke Tale om andre Udgifter til Skolevæsenet —, og Statens Merudgift bliver 450,000 Kr. Det er en Forøgelse paa over 80 pCt.

Jeg skal om dette Forhold gøre den almindelige Bemærkning, at Lærerinderne ere meget glade ved at komme op paa lige Løn med Lærerne ved Købstadskolerne, og det er der ingen, der vil have noget imod. Spørgsmaalet er, om det ikke vil have ret vidtrækkende Følger, som man maaske ikke er klar over i Øjeblikket. Det er nemlig den almindelige Mening i Købstæderne, tør jeg nok sige — navnlig har jeg hørt det fra de større Byer —, at Lærerindernes Sygedage om Aaret ere gennemsnitlig ikke saa lidt større end Lærernes, man har derfor ekstra Bryderier og Udgifter paa Grund af Sygedagene. De større Byer afholde selv disse Udgifter ved de vikarierende Lærere. Nu har man altid i Byerne paa Grund af, at Lærerindernes Begyndelsesløn var saa lav i Sammenligning med Lærernes, kaldt paa mange Lærerinder og trukket mange af dem ind i Skolens Tjeneste. Man kan da ikke kan vente en Strømkæntring nu under de forandrede Forhold, da Grundlønnen er lige stor og Staten overtager alle Tillæg, af Hensyn til, at man faar flere Sygedage og maaske ogsaa andre Vanskeligheder med Lærerinderne end med Lærerne? Jeg ved ikke noget bestemt om det, der er ingen Statistik derover. Fra somme Byer forlyder det ene, fra andre det andet. Det er blot en almindelig Henstilling, jeg gør, for at man kan tage dette Forhold under Overvejelse. Det vilde være meget beklageligt, om man skulde lovgive paa en saadan Maade, at man fortrængte Lærerinderne fra Skolegerningen, hvor de høre saa fortrinligt hjemme. Hvis man lovgav saaledes, at det blev en økonomisk Vinding at give Stillingerne udelukkende til Lærere i Stedet for ogsaa til Lærerinder, vilde det være uheldigt og ramme Lærerinderne værst. Dette vedrørende Købstadskolen.

Naar jeg saa skal omtale Anvendelsen af Lovforslaget paa Landsbyskoler, skal jeg gøre opmærksom paa, at der for denne Lønforhøjelses Vedkommende er indført et helt nyt Princip. Her har man ikke lagt en bestemt given Sum til Embedernes Grundløn, men her lægger Forslaget 25 pCt. til alle Embeders Grundløn i Land-

per af Embeder, hvad man ikke har i Byerne. Der har man Førstelærere, Andenlærere, Lærerinder og endelig Forskolélærerinder med overalt 25 pCts Tillæg, dog indenfor de givne Rammer, idet for Førstelærere Grænserne ere 900 Kr. og 1,400 Kr., for Andenlærere 700 Kr. og 900 Kr., for Lærerinder det samme, for Forskolélærerinder 550 Kr. og 700 Kr. Der siger man altsaa: Ethvert Embede forhøjes med 25 pCt. Enten det er lille eller stort, skulle de 25 pCt. lægges til Embedets oprindelige Løn, den normerede Løn fra 1899, saaledes at forstaa, at hvis der frivilligt er givet Tilskud siden, trækkes det fra det Beløb, hvormed Lønnen skal forhøjes. Hvis et Embede f. Eks. har 900 Kr. i Begyndelsesløn — jeg maa her indskyde den Bemærkning, at man maa altid regne med 300 Kr. Tillæg in natura, Lærerens Bolig, Brændsel osv., men det Tal nævner man aldrig, for det falder af sig selv, det har man in mente, det er fast Sædvane —, og et Sogneraad siden har givet 100 Kr., skulde altsaa, da Fjerdeparten af 900 Kr. er 225 Kr., disse 225 Kr. lægges til de 1,000 Kr., men da der er lagt 100 Kr. til forud, trækkes de nu fra, og der lægges kun 125 Kr. til. Det er for ikke at straffe de Kommuner, der have været flinke og givet Lærerne Lønforhøjelse i Mellemtiden.

Princippet med de 25 pCt. kan godt angribes, det ser noget kontormæssigt ud, det er saa nemt at behandle. Det har den store Svaghed, at de mindre Embeder, som trænge haardest, faa det mindste Tillæg. Vi kunne f. Eks. tage 2 Embeder, et paa 720 Kr. og et andet paa 1,120 Kr. i samme Kommune. Fjerdeparten af 720 Kr. er 180 Kr., saa er han ved 900 Kr., Minimum, og skal ikke længere. Fjerdeparten af 1,120 Kr. er 280 Kr. Lægger man dem til de 1,120 Kr., have vi Maksimumsgrænsen 1,400 Kr. Læreren i det lille Embede faar altsaa 180 Kr. Tillæg til sine fattige 720 Kr., og Læreren i det vellønnede Embede faar 280 Kr. til de 1,120. (*Berntsen*: Hvo meget haver, skal der meget gives.) „Hvo meget haver, skal der meget gives“, siger et æret Medlem, og det er ganske rigtigt. Det er ogsaa en Ordning, der vender sig ret skarpt mod Kommunerne paa sine Steder. Hvor en ret fattigt stillet Kommune har været flink og villig, straffes den for sin Flinkhed og Villighed med stigende Straf i Forhold til sin Offervillighed, men denne Ting kan ogsaa tages under Overvejelse. Man kunde prøve, synes jeg, en nok saa rimelig Vej, maaske med faldende